

Вечірній факультет Національного педагогічного університету імені
М.П.Драгоманова

Кафедра педагогіки та психології
Педагогічного інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка

Університет Алмати

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТА В СУЧASNOMU СУСПІЛЬСТВІ

Збірник матеріалів Міжнародного онлайн-семінару

Березень 28, 2017 р.

Evening faculty of the National Pedagogical Dragomanov University

**Chair of pedagogics and psychology
of the Pedagogical institute
of the Kyiv Boris Grinchenko University**

University Almaty

**ACTUAL PROBLEMS OF STUDENT'S PERSONAL AND
PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN MODERN SOCIETY**

Collected materials of International Online Workshop

March 28, 2017 y.

Актуальні проблеми особистісно-професійного розвитку студента в сучасному суспільстві: Збірник матеріалів Міжнародного онлайн-симпозіуму. – Київ-Алмати, 2017. - 58 с.

Збірник включає матеріали Міжнародного онлайн-симпозіуму “Актуальні проблеми особистісно-професійного розвитку студента в сучасному суспільстві”. Для студентів, аспірантів, викладачів вищих навчальних закладів, учених і представників соціальних організацій.

Усі матеріали подано в авторській редакції.

мемлекет». Ал сол кішігірім тұрақты мемлекеттерден, мықты үлкен өркениетті ел құруымыз керек. Дәстүрлі қоғамдағы отбасының тұрақтылығы, бала санының көбеюі.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі

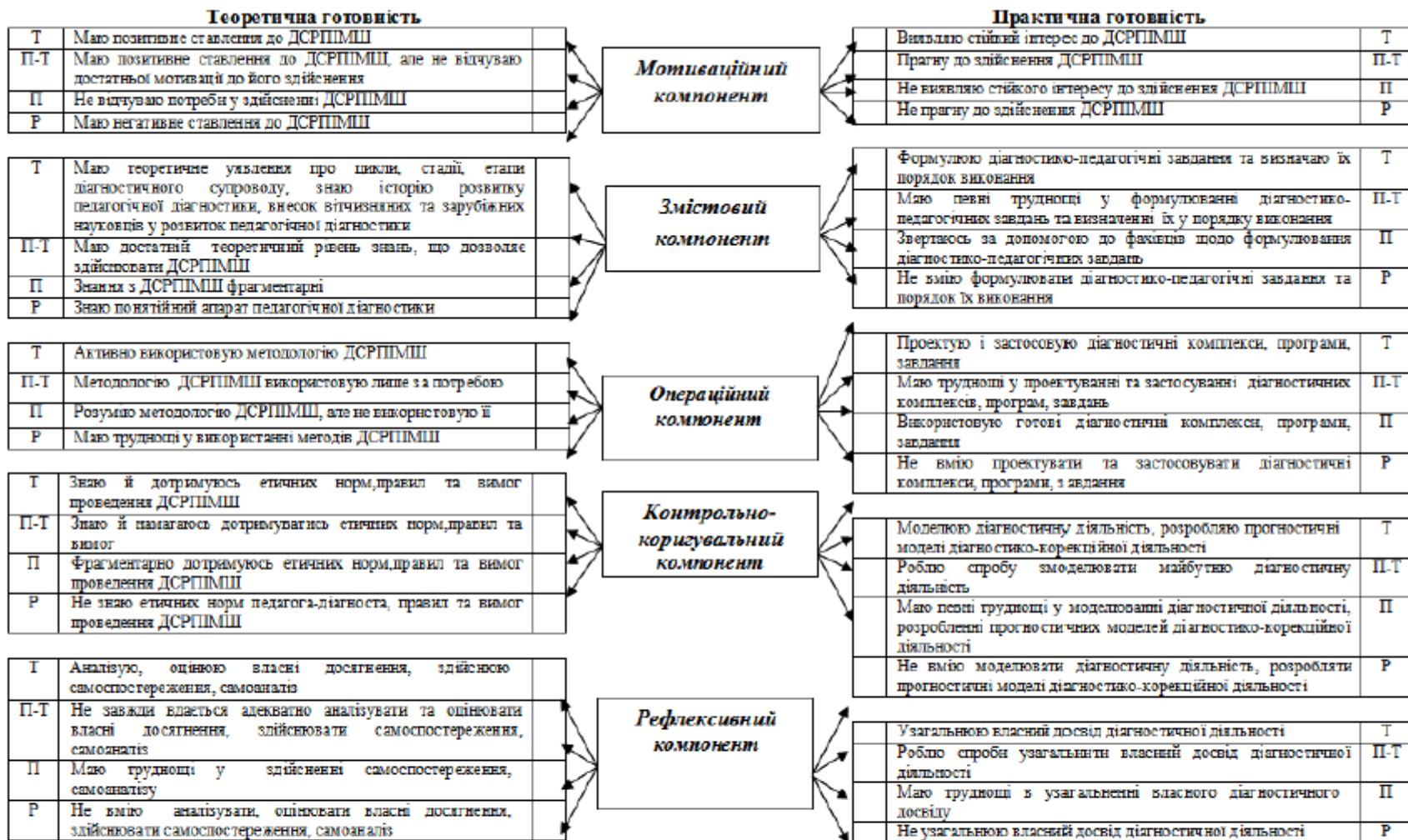
1. Абдуллаев А.К. Семья и общество. Ташкент, 2001г.
2. Биекенов К.У., Жаназарова З.Ж., Нұрбекова Ж.А. Отбасымен әлеуметтік жұмыс / - Алматы: Қазақ университеті, 2003. - 133 б.
3. Торохтий В.С. Психология социальной работы с семьей: монография / – М.: Смысл, 2007. – 488 с.
4. Бозханова К., Жұмаханов Ә., Айтманбетова Б. “Семьяды балаларды адамгершілікке тәрбиеудің кейбір мәселелері”. Алматы “Мектеп” 1985жыл.
5. Аргынбаев Х.А. Қазақ халқындағы отбасы мен неке // А., 1983 ж.
6. Шнейдер Л.Б., Социально-психологическая и консультативная работа с семьей: хрестоматия в 2 частях / Сост.. – М : 2004. - Часть 1 С. 709-710.

Новик И.М., кандидат педагогических наук

РЕФЛЕКСИВНИЙ КОМПОНЕНТ ГОТОВНОСТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ДІАГНОСТИЧНОГО СУПРОВОДУ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Рефлексивний компонент готовності майбутніх учителів початкової школи до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів поєднує усвідомлення потреби майбутніх фахівців у самоаналізі, сформовану здатність виявляти помилки й усувати недоліки власної діагностичної діяльності задля підвищення професійного рівня до означеного виду діяльності. Зосереджуємо увагу на те, що у монографії М. Марусинець «Професійна рефлексія майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика формування» розкрито сутність і структуру професійної рефлексії педагога, що здійснює інтегрувальну та організаційну роль у становленні й вдосконаленні діагностичної діяльності вчителя початкової школи [1]. Нам імпонує думка дослідниці, про те, що «до переліку професійних умінь учителя початкової школи входять не лише вміння контролювати знання і навички учня, а й діагностування його діяльності і розвиток» [1, с. 75].

Критерієм сформованості рефлексивного компоненту нами визначено рефлексивно-оцінювальний, що охоплює готовність студентів до професійної рефлексії, яка визначається здатністю до самоаналізу та самооцінки діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів; активністю в удосконаленні професійної компетентності. Для його дослідження застосовано рефлексивну схему і карту вивчення готовності майбутніх педагогів до здійснення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів учнів (рис. 1, табл.1) [2].

*ДСРПІМШ - діагностичний супровід розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів

Рис. 1. Рефлексивна схема «Визначення готовності майбутніх учителів початкової школи до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів учнів»

Рефлексивна схема передбачає створення для майбутніх учителів початкової школи рефлексивного середовища з метою аналізу власної діагностичної діяльності, що дозволить найбільш повно усвідомити професійну реальність, створити сприятливі умови для її конструктивного розвитку. Зміст схеми розподілено за критеріям (теоретична та практична готовність майбутніх педагогів до здійснення діагностичного супроводу), компонентів готовності (мотиваційний, змістовий, операційний, контрольно-коригувальний, рефлексивний) та рівнів (Т – творчий, П-Т – продуктивно-творчий, П – продуктивний, Р –репродуктивний).

Студентам запропоновано з кожного компоненту готовності обрати ту характеристику, яка відповідає їхньому рівню розвитку діагностичної компетентності. На основі чого визначається їхній рівень теоретичної та практичної готовності до реалізації цього виду діяльності за рефлексивним компонентом. Для повноцінного визначення рефлексивного компоненту в поєднанні з рефлексивною схемою укладено карту вивчення готовності майбутніх педагогів до здійснення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів учнів (таблиця 1).

Таблиця 1

Карта вивчення готовності майбутніх педагогів до здійснення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів учнів

П.І.Б. _____
Дата заповнення _____

Компоненти	Мотиваційний	Змістовий	Операційний	Контрольно-коригувальний	Рефлексивний	Мотиваційний	Змістовий	Операційний	Контрольно-коригувальний	Рефлексивний
Критерій	Рівень (початок)				Рівень (кінець)					
Теоретична готовність										
Практична готовність										

Таким чином, застосування рефлексивної схеми та карти дозволить виявити достатність або недостатність сформованості у студентів теоретичних знань про діагностичний супровід розвитку пізнавальних інтересів школярів. Аналіз результатів апробації рефлексивної схеми засвідчив, що студенти без побоювання визначають своє реальне місце у дослідженні, мають змогу вільного вибору способів самовдосконалення діагностичної діяльності, що безпосередньо впливає на їхній особистісний та професійний розвиток.

Список використаних джерел

1. Марусинець М. М. Професійна рефлексія майбутнього вчителя початкових класів : теорія і практика формування : монографія / М. М. Марусинець ; Умань : ПП Жовтий О. О., 2012. – 419 с.

2. Новик І. М. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / І. М. Новик; Київський університет імені Бориса Грінченка. – К., 2016. – 318 с.

Карниев А.Д., аспирант Приамурского государственного университета имени Шолом-Алейхема
Дүйсенбаева А.О., магистр психологии КазНПУ им. Абая

СТРЕССЕ ҚАРСЫ ТҮРҮФА БОЛАМА?

Стресс психологтардың ұзак уақыт бойы зерттеген тақырыбы болды, оның себебін түсінуге қадам жасады және одан шығу үшін адамдарға жол ашқысы келді. Соңғы жылдары психологтар стрессті көп қарастыра бастады, әсіресе зерттеудің жаңа облысы денсаулық психологиясы қарастырыды.

Стресс – (ағылшын тілінен stress-қысым, шиеленісіу)-адамның түрлі экстремалды әсерлерге пайда болатын, адам күйін белгілеу үшін пайдаланатын термин. Алғаш рет “стресс” түсінігі жағымсыз әсерлерге ағзаның спецификалық емес реакциясын белгілеу үшін физиологияда пайда болды. Кейінірек экстремалды ситуацияда индивидтің күйін физиологиялық, психологиялық және мінездүйнекілдік деңгейде белгілеу үшін колданына бастады.

Стресс физиологиялық және психологиялық салдарды тудыра отырып көптеген тәсілдер арқылы оның артықшылығын көрсетуге болады. Ең жылдам реакция физиологиялық, ол бүйрек астында жасырынған кейір гармондардың жоғарылауын тудырады, жүрек нормасын және кан қысымын күштеді, терінің электрлік импулсті қалай жақсы өткізуін өзгертеді. Алайда стресстің ұзак уақыт сақталуы, гармондар қысымының ұзак уақытқа созылуымен байланысты ағзаның биологиялық қызмет етуі төмендейді. Бірак уақыт өткен сайын қысымдағы стрестік реакция кан тамырлары, жүрек типіндегі ағза дәнекерінің төмендеуіне апарады. Ақырында біз ауруға сезімтал боламыз және микробты жою қабілетіміз төмен болады. Денсаулық сақтау киыншылықтары сондай-ақ көптеген әлсіз аурулардың өзі және стрепспен болған қайғыру бас ауруын, бел ауруын, тері бөртпесі, асказан бұзылысын, шаршауды және іш жүрмей қалуды тудырады. Бұдан басқа психосоматикалық бұзылыстар ретінде белгілі болған медициналық проблемалар психологиялық, эмоциялық және физикалық киыншылықтардың өзара әрекетінен туындала отырады. Кез –келген аурудың негізгі бастамасы адам бастан кешіріп отырган стрестік оқиғалардың санымен байланысты. Психологиялық жағынан жоғарғы деңгейдегі стресс адамдардың өмірімен сәйкес әрекет етуіне кедергі болады. Ең улкен деңгейдегі эмоционалды стреске жауаптары маңызды болатыны соншалықты, адамдар әрекет етуге қабілетсіз болып калады. Бұдан басқа адамдар жаңа стрестермен жұмыс істеу қабілеті, өткен күндеңгі стресстің нәтижесімен төмендейді.

Стреске қарсы тұра білу, оны тез арада жену (бірнеше минут ішінде) – психикалық және физикалық денсаулықты сақтаудың негізгі шарты. Егер біз